

Za takového stavu je správne stanovisko odvolacího soudu, že tímto prodloužením zkušební doby bylo porušeno velící ustanovení zákona, uvedené v poslední větě odstavce 2 § 30 zákona č. 154/1934 Sb. z. a n.

Ani jinak neshledal nejvyšší soud zákonného důvodu, aby napadený rozsudek odvolacího soudu byl změněn anebo rozvázán.

K vývodům dovolací žádosti jest připomenouti, že vypočet velících předpisů obsažených v § 53 cit. zák. není vyčerpávající a zcela úplný.

Byla proto dovolací žádost jako neoprávněná zamítnuta.

Čís. 17090.

Rušení počívania radiového rozhlasu ako šikána.*)

(Rozh. z 28. júna 1938, Rv IV 2/38.)

Žalobník, mestský úradník, bol koncesovaným majiteľom radiového prijímače najnovšieho typu. V susednom dome bývajúcí žalovaný — úradník — mal vysokofrekvenčný masážny prístroj bez tlmiča. Používaním masážneho prístroja rušil žalovaný žalobníka v počívaní radiového rozhlasu a keďže tak robil, hoci ho žalobník opätovne vyzval, aby prestal používať masážny prístroj alebo aby ho opatril tlmičom, domáhal sa žalobník žalobou, aby súd zakázal žalovanému ďalšie rušenie počívania radiového rozhlasu používaním vysokofrekvenčného masážneho prístroja. Žalovaný sa bránil tým, že žalobníkovi neprislúcha taká súdna ochrana a udal, že masážny prístroj používal pôvodne na liečenie svojho reumatizmu, avšak keď mu lekár vysvetlil, že táto terapia nemá výsledku, daroval masážny prístroj svojej manželke, ktorá si ním masíruje tvár.

Súd prvej stolice žalobe vyhovel a pod pokutou 1.000 Kč uložil žalovanému, aby za 15 dní prestal s ďalším rušením počívania radiového rozhlasu; svoj rozsudok vyhlásil za vykonateľný bez ohľadu na odvolanie. Z d Ž ť v o d o v: Žalobník má vo svojom byte radiový prijímač najnovšieho systému. V susednom dome má žalovaný masážny prístroj. Žalobník je koncesovaným posluchačom radia, je teda súkromnoprávne a verejnoprávne oprávnený používať svoj radiový prijímač. Žalobník žalovaného opätovne vyzval, aby svoj masážny prístroj nepoužíval, lebo celkom znemožňuje počívanie radiového rozhlasu. Žalovaný sám uznal, že chod jeho masážneho prístroje znemožňuje počívanie radiového rozhlasu, o čom sa i sám presvedčil. Pri vykonanej miestnej ohliadke znalec demonstroval rušenie a sudca sa presvedčil, že náhlym uvedením v činnosť masážneho prístroje nastal v radiovom prijímači taký praskot a vrčanie, že nebolo možno počuť jediného sro-

*) Porov. Úr. sb. č. 3674, Sb. n. s. č. 16991.

zumiteľného slova a jediného tónu hudby. Žalovaný poznal túto vlastnosť svojho masážneho prístroja a sám sa presvedčil o vplyve jeho na počúvanie rozhlasu, preca prácu s masážnym prístrojom nezastavil, ale naopak úmyselne ho používal na celkom luxusnú potrebu, totiž na masírovanie tvári svojej manželky. Keďže táto činnosť žalovaného má za následok nemožnosť posluchu programu vysielaného radiom, bolo treba posúdiť právne následky činnosti žalovaného a súd zaujal stanovisko, že takáto činnosť môže byť a aj má byť zakázaná. Pri právnom posúdení súd vychádza zo zisteného skutkového stavu, že žalobník je vlastníkom rozhlasového prijímača. Z pojmu vlastníctva vyplýva, že vlastníkom je oprávnený vecmi podľa svojej vôle nakladať a každého iného z tohoto nakladania vylúčiť. Nakladať vecou znamená to isté, ako užívať vec. Užívaním rozhlasového prijímača je počúvanie rozhlasového programu na základe koncesie. Keď teda vlastník koncesovaného prijímača počúva rozhlas, týmto spôsobom užíva svoju vec a je to prejav jeho vlastníckej vôle, čo je samozrejým a nutným dôsledkom vlastníckej právnej pozície. Keď na jednej strane platné právo uznáva túto pozíciu vlastníkovu, musí na druhej strane uznať aj dôsledky, ktoré z tejto vlastníckej pozície vyplývajú, totiž vylúčiť osoby tretie z každého zásahu. Nejde tu o výkon živnostenského oprávnenia so strany žalovaného. Masážny prístroj je v súdenom prípade luxusným prístrojom, keďže ho používa na masírovanie tvári. Naproti tomu rádiový prijímač nie je takýmto luxusným prístrojom, keďže za dnešného stavu života je rádiový prijímač súčasťou bytového zariadenia stredne situovaného občana a nie je zábavou, ale kultúrnym a vzdelávacím prostriedkom. Preto je povinnosťou súdov, aby chránili koncesovaných posluchačov radiového rozhlasu pred rušivými zásahmi tretích osôb. V súdenom prípade má sa to stať tým viac, keďže ide o rušenie so strany žalovaného, konané zrejme tým cieľom, aby bolo susedovi znemožnené počúvanie radiového rozhlasu. V súdenom prípade dá sa teda per analogiam veľmi dobre použiť predpis susedského práva, že sused svoje oprávnenie len do tej miery smie vykonávať, pokiaľ z toho nevznikajú také zásahy do právnej sféry jeho suseda, ktoré by znemožňovali riadne používanie akéhokoľvek oprávnenia tohoto suseda. O d v o l a c í s ú d potvrdil rozsudok súdu prvej stolice s tým doplnením, že rušebný zásah má byť odstránený namontovaním tlmiča na masážny prístroj alebo iným vhodným spôsobom, a pominul uloženie pokuty 1.000 Kč, ktorú určil súd prvej stolice. Z d ô v o d o v: Odvolací súd doplnil skutkový stav, zistený súdom prvej stolice, na základe uznania žalovaného iba tým ďalším zistením, že žalovaný rušil počúvanie radiového rozhlasu žalobníka schválne, a to zapnutím svojho masážneho prístroja i bez jeho použitia na masáž v takej dobe, keď žalobník počúval futbalovú reportáž, teda činil tak úmyselne. Vzhľadom na to, že čs. právo nemá zákonných ustanovení o ochrane radiového rozhlasu proti rušiteľom, odvolacímu súdu bolo treba riešiť otázku, či je súdna ochrana počúvania radiového rozhlasu podľa dnešného právneho stavu vôbec možná a ak áno, na

akom základe. V tom smere uvážil odvolací súd toto: Právo nie je účelom samo o sebe, ale je len prostriedkom na dosiahnutie istého účelu; poskytuje možnosť konania, smerujúceho na dosiahnutie tohoto účelu a zisťuje výkon proti odporu iných. Neplatí však bez výhrady zásada, že oprávnený môže svoje právo vykonávať úplne, i keď tým inému ujmu spôsobí. Súdna prax konstantne sleduje názor, že ten, kto zrejme tým cieľom vykonáva svoje právo, aby tým iného poškodil, právo zneužíva, t. j. koná protiprávne. Protiprávne koná teda i ten, kto len preto vykonáva právo, aby tým susedovi mrzutosti robil. Proti takému konaniu poskytuje súdna prax ochranu. Zo zisteného stavu veci vychádza na jako, že právo žalobníka na rozhlasový príjem bolo rušené úmyselným zásahom žalovaného len preto, aby tým boli žalobníkovi mrzutosti robené, v čom treba spatrovať zneužitie práva (šikánu) a preto podľa pravidiel súkromného práva bolo treba žalobníkovi priznať súdnu ochranu proti protiprávnemu konaniu žalovaného. Táto ochrana pozostáva zo zákazu ďalšieho rušenia a z odstránenia rušivého zásahu pri použití masážneho prístroja namontovaním tlmiča na tento prístroj, ktorým spôsobom podľa znaleckého posudku snadno a lacno možno rušenie odstrániť. Ak je možný iný spôsob vhodnej nápravy, bolo treba žalovanému dať na výber použitie tohoto prípadného iného spôsobu. Súdom prvej stolice určenú pokutu 1.000 Kč bolo treba pominúť, lebo vyslovenie takej pokuty patrí na porad práva exekučného.

N a j v y š š í s ú d dovoláciu žiadosť zamietol.

Z d ô v o d o v:

Nebolo žalobníkom tvrdené ani súdmi zistené, že počúvanie z radiového prijímača žalobníka bolo pôvodne nerušené a len neskoršie bolo rušené žalovaným, ktorý používa vysokofrekvenčného masážneho prístroja bez dostatočného opatrenia zabráňujúceho rušenie.

Nešlo by tu teda o rušenie držby, ktoré predpokladá zmenu jej pôvodného stavu, ako by sa zdalo z rozsudku súdu prvej stolice, ktorý svoje — žalobe vyhovujúce — rozhodnutie vyhlásil za vykonateľné (1. odst. § 581 Osp.).

Lež odvolací súd na základe nenapadnutého skutkového stavu správne vyhovel žalobe na tom základe, že rušenie stalo sa úmyselne, aby tým boli žalobníkovi robené mrzutosti, teda zo šikány.

Rovnako dopúšťa sa však šikány aj ten, kto právo vykonáva, súc si toho vedomý, že druhému spôsobuje z b y t o č n ú škodu, ktorej možno sa vyhnúť pomerne nepatrnou obeťou, čo odporuje dobrým mravom a je preto nedovolená. Žalovaný sám doznať, že bol žalobníkom viackrát upozornený na to, že masážny prístroj, pokiaľ je v činnosti, znemožňuje žalobníkovi počúvanie radiového rozhlasu, ba aj sám sa o tom presvedčil. Bolo teda jeho povinnosťou, aby toto rušenie od-

stranil, keď je podľa prijatého znaleckého posudku zistené, že také opatrenie žalobník urobiť nemôže, a naproti tomu opatrenie na strane žalovaného je možné a lacné.

Čo do právneho rozboru tejto povinnosti s hľadiska ochrany práva vlastníckeho a zásad o náhrade škody, odkazuje dovolací súd strany na podrobné dôvody svojho rozhodnutie č. Rv IV 419/37, uverejneného v Úr. sb. pod čí. 3674 a v Sb. n. s. pod čí. 16691, zdôrazňujúc len to, že žalobníkovu vlastnícke právo na rušený prijímač nebolo v tomto prípade sporné.

Odvolací súd vyriekol okrem zákazu ďalšieho rušenia tiež, že rušebný zásah má byť odstránený primontovaním tlmiča na prístroj žalovaného, alebo iným vhodným spôsobom. Tým zrejme dal žalovanému voľnosť, akým spôsobom vyhovie určenému zakazu. Podľa toho môže sa tak stať tiež úplným vyradením masážneho prístroja z činnosti, čo so zreteľom na to, že ho žalovaný používa — ako sám udáva — na účel, ktorého účinok je *p r o b l e m a t i c k ý*, resp. aj bez tejto potreby, nie je v súdenom prípade neprípustným zásahom do jeho vlastníckej slobody.

Čís. 17091.

Tým, že bola v bernej exekúcii zabavená [§ 383 zák. č. 76/1927 Sb. z. a n.]*) pohľadávka daňovému dlžníkovi už prisúdená, stráca tento právo započat' o jej vydobytie exekúciu.

(Rozh. z 28. júna 1938, R IV 167/38.)

Súd prvej stolice exekúciu povolil, rekursný súd žiadosť o povolenie exekúcie zamietol. Dôvody: Podľa spisov okresného súdu č. C II 212/37 bola celá pohľadávka exekventa, pre ktorú žiada exekúciu, zabavená platebnou záповед'ou berného úradu vo V. dňa 9. februára 1938. V záповеди bolo zakázané poddlžníkovi plniť a vyslovené, že zabavením stal sa štát oprávnený pohľadávku vybrať po sumu vymáhaných daňových nedoplatkov. Podľa prípisu berného úradu platebná záповед' doručená bola poddlžníkovi dňa 9. februára 1938. Dispozičné právo dotyčne pohľadávky prešlo tedy podľa §§ 391 a 400 zák. č. 76/1927 Sb. z. a n. na berný úrad už dňa 9. februára 1938, takže exekvent dňa 11. februára 1938, keď podal žiadosť o povolenie exekúcie, nebol už oprávnený exekúčne vymáhať túto pohľadávku. Bolo preto napadnuté usnesenie zmenené a exekučná žiadosť zamietnutá.

Najvyšší súd usnesenie rekursného súdu potvrdil z jeho správnych dôvodov, ku ktorým dodal:

Už samým zabavením pohľadávky dlžníkovi prisúdenej zbaví sa tento oprávnenia ňou nakladať, tedy aj ju pre seba vymáhať exekúčne,

*) Vid' teraz prílohu vyhlášky č. 227/1936 Sb. z. a n.